

RIGSADVOKATEN

Juni 2007
J.nr. 2006-120-0030

Straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222
efter ændringen af bestemmelsen

1. Indledning

Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven blev strafferammen i straffelovens § 222, stk. 1, hævet fra fængsel indtil 6 år til fængsel indtil 8 år. Endvidere blev strafferammen i straffelovens § 222, stk. 2, hævet fra fængsel indtil 10 år til fængsel indtil 12 år.

Efter lovændringen har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om at vurdere strafniveauet efter strafskærpelsen.

Rigsadvokaten har på den baggrund afgivet følgende redegørelser om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 efter lovændringen i 2002:

- Januar 2004 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 8/2004
- Juni 2005 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 25/2005
- Juni 2006 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 23/2006
- Denne redegørelse

Denne redegørelse indeholder en beskrivelse af ændringen af straffelovens § 222 ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 (afsnit 2) og en nærmere beskrivelse af konklusionen i redegørelserne fra januar 2004, juni 2005 og juni 2006 (afsnit 3). I afsnit 4 findes en beskrivelse af straffene i de sager om overtrædelse af straffelovens § 222, der er indberettet under den seneste indberetningsperiode, og i afsnit 5 findes en samlet vurdering af strafniveauet.

I bilaget til redegørelsen findes en mere udførlig beskrivelse af de enkelte sager, der er omfattet af undersøgelsen.

2. Lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffelovens § 222

2.1. Forarbejderne til lovændringen

Som nævnt ovenfor blev strafferammerne i straffelovens § 222, stk. 1 og 2, ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 hævet med 2 år til henholdsvis fængsel indtil 8 år og fængsel indtil 12 år. Ændringen trådte i kraft den 8. juni 2002 og har virkning for forhold, der begås efter dette tidspunkt.

Ændringen af straffelovens § 222 blev foreslået under Folketingets behandling af lovforslaget om skærper af straffene for bl.a. vold og voldtægt. Ændringen er således ikke beskrevet i lovforslagets bemærkninger.

Af Retsudvalgets betænkning af 16. maj 2002 over lovforslaget fremgår bl.a. følgende af forslagsstillerne (Socialdemokratiets) bemærkninger til denne ændring:

”Formålet med de foreslåede ændringer af straffen for seksuelt misbrug af børn er at sikre en parallelitet mellem strafferammerne for voldtægt (§ 216) og seksuelt misbrug af børn (§ 222). Forslagsstillerne forestiller sig en strafforøgelse for seksuelt misbrug af børn, som forholdsvis vil svare til forøgelsen af voldtægtsstraffen...”

Endvidere har et flertal i Retsudvalget (Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti), der tilsluttede sig ændringsforslaget, givet udtryk for følgende:

”Straffelovens § 222 bygger i hvert fald til dels på de samme beskyttelseshensyn som straffelovens § 216. Bestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 2, omhandler således bl.a. tilfælde, hvor en person under anvendelse af tvang skaffer sig samleje med et barn under 12 år.

Samtidig kan der efter Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis opfattelse være grund til at påpege, at straffelovens § 222 også omhandler forhold, hvor der ikke umiddelbart er sammenfald med de beskyttelseshensyn, der ligger bag bestemmelsen i straffelovens § 216 om voldtægt. Eksempelvis omfatter straffelovens § 222, stk. 1, det tilfælde, at en 16-årig har samleje med en 14-årig, uden at der har været anvendt tvang m.v. Tilfælde af denne karakter vil i praksis ofte blive afgjort med et tiltalefrafald.

I sager om overtrædelse af straffelovens § 222 er der derfor efter disse partiers opfattelse fortsat behov for en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling alt efter karakteren og grovheden af den overtrædelse af straffelovens § 222, der har fundet sted.

...

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti går i den forbindelse ud fra, at forhøjelsen af strafferammen i straffelovens § 222 ikke ændrer ved den betydelige nuancering i den konkrete strafudmåling i sager omfattet af straffelovens § 222, hvor der som påpeget kan være endog meget betydelige forskelle i karakteren og grovheden af den enkelte overtrædelse af bestemmelsen. Eksempelvis forudsættes det, at den nævnte praksis, hvorefter en ung persons samleje med en 14-årig efter omstændighederne kan afgøres med et tiltalefrafald, vil blive videreført.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti går også ud fra, at forhøjelsen af strafferammerne i straffelovens § 222 ikke vil føre til væsentlige begrænsninger i den eksisterende mulighed for i sædelighedssager at idømme en betinget dom med vilkår om behandling i tilfælde, hvor strafniveauet i dag ligger mellem 4-6 måneders fængsel og fængsel i 1 år og 6 måneder, og hvor der ikke er anvendt vold eller ulovlig tvang.”

2.2. Rigsadvokaten Informerer nr. 14/2002

I Rigsadvokaten Informerer nr. 14/2002 oplyste jeg følgende til statsadvokaterne og politimestrene om straffeskærpsen:

”Bemærkningerne fra forslagsstillerne og det flertal, der tilsluttede sig ændringsforslaget, må efter min opfattelse forstås således, at der ved ændringen tilsigtes en vis generel forhøjelse af straffene for overtrædelse af straffelovens § 222.

Skærpede straffe for overtrædelse af straffelovens § 222 må i lyset af bemærkningerne i hvert fald tænkes anvendt i de tilfælde, hvor overgrebet mod barnet har en vis lighed med voldtægt, uden at der dog er grundlag for at rejse tiltale efter § 216. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis gerningsmanden har anvendt tvang eller trusler som beskrevet i § 222, stk. 2, 2. led, eller hvis gerningsmanden på anden måde har optrådt sådan, at han har skræmt barnet til at underkaste sig overgrebene. I disse tilfælde synes bemærkningerne at indebære, at der kan nedlægges påstand om en strafforhøjelse på op mod 1 år.

Det er dog samtidig i bemærkningerne forudsat, at den betydelige nuancering i den konkrete strafudmåling ved overtrædelser af § 222 skal opretholdes, bl.a. således, at adgangen til at anvende tiltalefrafald i visse tilfælde ved overtrædelse af § 222, stk. 1, bevares.

Det er endvidere i bemærkningerne forudsat, at de forhøjede strafferammer i § 222 ikke skal føre til væsentlige begrænsninger i den eksisterende mulighed for at anvende behandlingsdom i sædelighedssager. Da anvendelse af behandlingsdom i sædelighedssager ifølge retningslinierne i RM 6/1997 (nu Rigsadvokatmeddelelse nr. 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven) allerede er udelukket, hvis forholdet omfatter vold og tvang, og da det i øvrigt er en betingelse, at straffen ikke overstiger 1 ½ år, vil det således formentlig kun i ganske få tilfælde udelukke brugen af behandlingsdom, at der sker en skærpelse af straffen i de situationer, der nævnt i afsnittet ovenfor.

Det må i øvrigt lægges til grund, at de skærpede straffe også skal omfatte forhold, der henføres under § 222, jf. § 224 eller § 225, og sager, hvor der domfældes for overtrædelse af straffelovens § 210 eller § 223, jf. § 222.

Straffes der for § 222 og § 216 i sammenstød, følger det af bemærkningerne til forslaget om forhøjelse af straffen i voldtægtssager, at det – udover den generelle strafforhøjelse i størrelsesordenen 1 år – bør tillægges øget vægt i skærpende retning, hvis der er tale om voldtægt begået mod et barn, jf. de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 2.1.3...”

3. Konklusionerne i redegørelserne fra januar 2004, juni 2005 og juni 2006

Redegørelsen fra januar 2004 om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 omfattede domme afsagt i perioden fra den 8. juni 2002 til udgangen af august 2003. Der blev indberettet 12 sager, hvoraf 11 sager var endeligt afgjort ved redegørelsens udarbejdelse. Det forholdsvis beskedne antal sager skyldes formentlig bl.a., at der kun blev indberettet sager, hvor gerningstidspunktet lå efter lovens ikrafttræden den 8. juni 2002, og at sagsbehandlingstiden førte til, at der først noget inde i den første indberetningsperiode blev afsagt domme på grundlag af lovændringen. Endvidere kan det ikke udelukkes, at der var domme, som ikke blev indberettet.

Det var vanskeligt at vurdere strafudmålingsniveauet, fordi der ikke forelå redegørelser om straffene forud for strafskærpelsen, og fordi der var tale om et meget spinkelt grundlag. Hertil kom, at sagerne omfattede forhold af meget forskellig karakter og grovhed.

Konklusionen i redegørelsen var dog, at straffene i enkelte af sagerne efter en umiddelbar vurdering og i lyset af, at der ved lovændringen måtte være tilsigtet en generel skærpelse af straffene, synes mildere, end det efter min opfattelse burde være tilfældet. Der var også kun i få af dommene i præmisserne vedrørende straffastsættelsen henvist direkte til lovændringen.

Dette talte for, at anklagemyndigheden i en periode fremover fortsat var opmærksom på straffastsættelsen i sager om overtrædelse af straffelovens § 222, herunder om sagerne burde ankes til skærpelse. Jeg iværksatte derfor ved Rigsadvokaten Informerer nr. 8/2004 en ny indberetningsordning.

Redegørelsen fra juni 2005 om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 omfattede domme afsagt i perioden fra den 1. marts 2004 til udgangen af december 2004. Der blev indberettet 39 sager, hvoraf 19 var ankedomme. Det var igen vanskeligt at vurdere strafudmålingsniveauet, fordi der ikke forelå redegørelser om straffene forud for strafskærpelsen, fordi sagerne omfattede forhold af meget forskellig karakter og grovhed, og endelig som følge af, at strafudmålingen skete efter en meget konkret vurdering af sagens omstændigheder.

Konklusionen i redegørelsen var dog, at der i hovedparten af sagerne i vidt omfang var taget hensyn til, at straffene efter lovændringen skulle skærpes. Samtidig var der imidlertid enkelte sager, som efter min opfattelse lå i underkanten af det strafniveau, som måtte anses for tilsigtet med strafskærpelsen.

Sammenfattende var det min opfattelse, at strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 generelt set måtte antages at tage udgangspunkt i tilkendegivelserne i forarbejderne til lov nr. 380 af 6. juni 2002 om skærpelse af straffen.

Under hensyn til de enkelte sager, hvor straffen i lyset af strafskærpelsen efter min opfattelse måtte anses for at være for lav, fandt jeg, at anklagemyndigheden fortsat burde være særlig opmærksom på strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 222, herunder tage initiativ til at anke domme med påstand om skærpelse, hvis der var grundlag herfor.

Redegørelsen fra juni 2006 om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 omfattede domme afsagt i perioden fra den 1. august 2005 til udgangen af januar 2006. Der blev indberettet 63 sager, herunder 31 byretsdomme, 31 landsretsdomme (1 nævningedom, 27 endelige ankedomme og tre ankedomme, som med Procesbevillingsnævnets tilladelse var anket til Højesteret) samt en højesteretsdom.

Det var også ved afgivelsen af denne redegørelse vanskeligt at vurdere strafudmålingsniveauet mere generelt. Konklusionen i redegørelsen var dog, at der i langt hovedparten af sagerne i vidt omfang var taget hensyn til, at straffen efter lovændringen skulle skærpes. Det var endvidere tydeligt, at der i forbindelse med denne undersøgelse i forhold til de tidligere undersøgelser var afsagt et større antal domme, hvor straffene lå i niveauet 2 års fængsel til fængsel i 3 år og 6 måneder. Samtidig var der

imidlertid enkelte sager, som efter min opfattelse lå i underkanten af det strafniveau, som måtte anses for tilsigtet med strafskærpelsen.

Under hensyntagen til, at der fortsat var enkelte sager, hvor der efter min opfattelse burde være udmålt en højere straf, og at Procesbevillingsnævnet havde meddelt anketilladelse til Højesteret i tre sager om seksuelle overgreb mod børn, hvilket kunne få betydning for den fremtidige straffastsættelse på området, var der efter min opfattelse grundlag for at følge strafudmålingen i en ny periode med henblik på afgivelse af yderligere en redegørelse om straffene.

Nedenfor redegøres for de sager, der er indkommet under denne nye indberetningsordning.

4. Straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 i den foreliggende undersøgelse

4.1. Indberetningsordningen og antallet af sager

Ved Rigsadvokaten Informerer nr. 23/2006 iværksatte jeg en indberetningsordning af alle domme vedrørende overtrædelse af straffelovens § 222, herunder også jf. §§ 224 og 225. Ordningen omfattede by- og landsretsdomme afsagt i perioden fra den 1. september 2006 til udgangen af februar 2007. Ankesager afsagt af landsretten efter udløbet af den nævnte periode var omfattet, såfremt byrettens dom i sagen var afsagt inden udgangen af februar 2007.

Der er i medfør af indberetningsordningen iværksat ved Rigsadvokaten Informerer nr. 23/2006 blevet indberettet 59 sager. I en af sagerne har domfældte ansøgt om tilladelse til at indbringe landsrettens ankesager for Højesteret, men Procesbevillingsnævnet har endnu ikke truffet afgørelse i sagen. I øvrigt omfatter redegørelsen kun endelige domme. Byretsdomme under anke er således ikke medtaget i redegørelsen. Antallet af sager svarer nogenlunde til antallet i redegørelsen fra juni 2006, hvor der forelå 63 sager for en tilsvarende periode. Der er derfor fortsat tale om væsentligt flere sager end i redegørelserne fra januar 2004 og juni 2005, hvor der forelå henholdsvis 12 og 39 sager.

De 59 sager er beskrevet i oversigten i bilaget til denne redegørelse. Sagerne fordeler sig således på byretterne og landsretterne og Højesteret:

Byret	29 domme
Landsret, nævningesager	2 domme
Landsret, ankesager	25 domme
Højesteret	3 domme

4.2. Strafudmålingen i ankesager

Som det fremgår ovenfor, foreligger der tre højesteretsdomme og 25 ankesager fra landsretten. I højesteretssagerne blev straffen i et tilfælde stadfæstet (dom 26), mens straffen i to tilfælde blev skær-

pet i forhold til landsrettens domme (dom 50 og 54). Straffen i dom 50 blev således skærpet fra fængsel i 1 år og 3 måneder til fængsel i 1 år og 9 måneder, mens straffen i dom 54 blev skærpet fra fængsel i 1 år til fængsel i 2 år og 9 måneder.

Landsretten forhøjede straffen i fire tilfælde (dom 9, 16, 38 og 53). Der var tale om forhøjelser på mellem fængsel i 1 måned og fængsel i 6 måneder.

I fem tilfælde (dom 15, 27, 31, 44 og 55) nedsatte landsretten straffen. I dom 15 og 44 gjorde landsretten de af byretten fastsatte straffe betingede med vilkår om henholdsvis psykiatrisk/sexologisk behandling og samfundstjeneste. Der var dog i den sidstnævnte dom dissens af tre dommere for en ubetinget straf. I dom 27 nedsatte landsretten straffen med 2 måneder. I dom 31 blev straffen nedsat med 6 måneder, og i dom 55, der er en del af et større sagskompleks (den såkaldte "Tønder-sag"), nedsatte landsretten straffen med 6 måneder.

I de øvrige 16 ankesager (dom 7, 8, 21, 23, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 41, 51, 52, 56 og 57) blev byrettens dom stadfæstet.

4.3. Straffene i de sager, der indgår i undersøgelsen

4.3.1. Indledning

Som det fremgår ovenfor under afsnit 2, er der ved lovændringen tilsigtet en vis generel forhøjelse af straffene for overtrædelse af straffelovens § 222. Det er samtidig forudsat, at forhøjelsen af strafferammen ikke ændrer ved den betydelige nuancering i den konkrete strafudmåling i sådanne sager. Det er endvidere anført, at forhøjelsen af strafferammerne i straffelovens § 222 ikke skal føre til væsentlige begrænsninger i muligheden for at idømme en betinget dom med vilkår om behandling i tilfælde, hvor strafniveauet i dag ligger mellem 4-6 måneders fængsel og fængsel i 1 år og 6 måneder.

Der foreligger dog ikke i forarbejderne klare tilkendegivelser om det hidtidige strafniveau, der som nævnt er nuanceret, eller mere generelle tilkendegivelser om, hvilken strafskærpelse der tilsigtes, og rigsadvokaturen har heller ikke foretaget egentlige undersøgelser på dette område inden ændringen af straffelovens § 222.

Gennemgangen af de konkrete sager nedenfor i afsnit 4.3.2. – 4.3.6. sker derfor ligesom i de tidligere redegørelser, uden at der foreligger en systematiseret redegørelse for straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 forud for lovændringen. Det er således vanskeligt med sikkerhed at vurdere, i hvilken grad den forudsatte strafforhøjelse er slået igennem i praksis, og der er derfor først og fremmest tale om en redegørelse for straffene, sådan som domstolene har udmålt dem i konkrete sager efter lovændringen, og en mere fri vurdering af strafniveauet i lyset af forarbejderne til lovændringen.

I det følgende (og i bilaget) er sagerne opdelt i kategorier, hvor forholdet er begået over for kærester eller andre personer, som den tiltalte har haft en kærestelignende relation til (afsnit 4.3.2.), sager, hvor forholdet er begået inden for familien (afsnit 4.3.3.), sager, hvor forholdet er begået over for en forurettet, som tiltalte har været ansvarlig for i en pasningssituation (afsnit 4.3.4.), samt sager, hvor forholdet er begået over for en forurettet, som har været betroet den tiltalte til undervisning eller lignende (afsnit 4.3.5.). Herudover er der en række sager af forskellig karakter, som det ikke har været muligt at placere i de nævnte grupper. Disse andre tilfælde er beskrevet i afsnit 4.3.6.

Det bemærkes, at sager, hvor de seksuelle overgreb tillige er henført til straffelovens § 216 om voldtægt, ikke er medtaget i denne redegørelse. Disse sager indgår i den undersøgelse af straffene i voldtægtssager, der er udarbejdet samtidig med den her foreliggende redegørelse.

4.3.2. Straffene i sager vedrørende kæresteforhold og andre kærestelignende relationer

Der er indberettet 10 sager (herunder tre ankedomme), som kan henføres til denne kategori. Det drejer sig dels om sager, hvor tiltalte og forurettede var kærester eller på anden måde følelsesmæssigt engageret, dels sager, hvor tiltalte og forurettede i fælles forståelse mødtes en eller flere gange med henblik på seksuelle aktiviteter. De forurettede har typisk været i alderen 13-14 år, men i en enkelt sag (dom 3) var der tale om seksuelt samkvem med en 12-årig pige.

I dommene 1-7 er sagen afgjort uden udmåling af straf eller forholdsvis korte frihedsstraffe på mellem 20 dage og 4 måneder, idet dog dom 7 medførte en fællesstraf på fængsel i 6 måneder. Frihedsstraffene blev alle gjort betingede, dom 5 og 6 dog med vilkår om samfundstjeneste og dom 7 kun delvist betinget.

I dom 1 og 2 blev der således idømt betingede domme uden straffastsættelse. I dom 1 var der tale om en kun 16-årig tiltalt, som ved en enkelt lejlighed havde haft samleje og anden kønslig omgængelse end samleje med en 14-årig pige, mens der i dom 2 var tale om en 16-17-årig tiltalt, som i et enkelt tilfælde havde anden kønslig omgængelse end samleje med en 13-14-årig pige. Overtrædelserne ville formentlig kunne have været afgjort med tiltalefrafald, hvis der havde været tale om egentlige kæresteforhold mellem de tiltalte og de forurettede.

I dom 3 og 5 var der tale om 17-årige tiltalte, som i flere tilfælde havde samleje med deres kærester på henholdsvis 12 og 13 år. I sagen med den yngste forurettede blev straffen udmålt til fængsel i 20 dage betinget, mens straffen i den anden sag, der tillige omfattede tyveri, brugstyveri og overtrædelser af færdselsloven, blev udmålt til fængsel i 3 måneder betinget af bl.a. samfundstjeneste.

I dom 4, hvor en 38-årig mand i et enkelt tilfælde havde haft samleje med en 14-årig pige, der blev gravid og fødte et barn, blev straffen udmålt til fængsel i 3 måneder betinget. Straffen synes mild henset til den store aldersforskel, men på den anden side levede parret nu sammen som en familie med deres fælles barn og tiltaltes to sørbørn, hvilket taler for en lavere straf.

I dom 6 og 7 var der tale om 29-årige tiltalte, som havde haft samleje med 14-årige piger. I dom 6, hvor der var tale om et enkelt samleje, og hvor tiltalte samtidig blev fundet skyldig i at unddrage pigen forældrenes myndighed, blev straffen fastsat til fængsel i 4 måneder, der blev gjort betinget af bl.a. samfundstjeneste. I dom 7, der er en ankedom, blev straffen for to samlejer fastsat til fængsel i 6 måneder, der tillige omfattede en tidligere betinget dom på 3 måneders fængsel for vold. Halvdelen af straffen blev gjort betinget.

Dom 8 – 10 har medført fængsel i henholdsvis 9 måneder, 10 måneder og 1 år.

I dom 8 (fængsel i 9 måneder), der er en ankedom, havde en 31-årig mand, som tidligere var straffet to gange for ligeartet kriminalitet, haft et enkelt samleje med sin 14-årige kæreste og krænket en 12-årig piges blufærdighed. Der var tale om en fællesstraf, som tillige omfattede en reststraf på 82 dage.

I dom 9, der er en ankedom, havde en 39-årig tiltalt seksuelt samkvem med en 13-årig pige på et hotelværelse, hvor de flere gange havde anden kønslig omgængelse end samleje og forsøgte at gennemføre samleje. Parret havde mødt hinanden via internettet, hvor tiltalte havde udgivet sig for at være jævnaldrende med forurettede. Tiltalte havde desuden været i besiddelse af børnepornografi. Landsretten hævdede straffen fra 6 til 10 måneders fængsel med henvisning til forholdets grovhed og den store aldersforskel. Straffen blev i begge instanser gjort betinget af psykiatrisk/sexologisk behandling.

I dom 10 havde en 31-32-årig mand i løbet af en periode på ca. 6 måneder i adskillige tilfælde haft samleje og anden kønslig omgængelse end samleje med en 13-14-årig pige, ligesom tiltalte havde besiddet en mindre del børnepornografi. Straffen blev fastsat til fængsel i 1 år, hvoraf 7 måneder blev gjort betinget med henvisning til tiltaltes personlige forhold, og at relationen mellem tiltalte og forurettede havde karakter af et kæresteforhold.

Som nævnt i afsnit 2.1. og 2.2. var det i forarbejderne til lovændringen forudsat, at den tidligere praksis, hvorefter en ung persons samleje med en 14-årig efter omstændighederne kan afgøres med et tiltalefrafald, ville kunne videreføres. I de ovennævnte sager har tiltalefrafald dog ikke været relevant, hvilket skyldes forholdets karakter, eller at aldersforskellen mellem tiltalte og forurettede har været for stor, ligesom det har haft betydning, at tiltalte og forurettede ikke i alle sager havde etableret et egentligt kæresteforhold.

Ved strafudmålingen ses der ofte lagt vægt på den forurettedes alder, aldersforskellen, forholdenes karakter og varighed samt relationen mellem forurettede og tiltalte på gernings- og domstidspunktet. Selv om det ikke fremgår direkte af dommenes præmisser, må det antages, at der i denne type af sager fortsat lægges betydelig vægt på, at de seksuelle aktiviteter er foregået i enighed mellem parterne.

I min redegørelse fra juni 2006 gav de mange indberettede domme mig grundlag for at antage, at straffen for enkeltstående eller kortvarige seksuelle forhold mellem ynge tiltalte i alderen op til ca. 21

år og børn i alderen 12-14 år lå i niveauet fra betinget dom uden straffastsættelse til fængsel i op til 3 måneder, som i flere tilfælde blev betingede, eventuelt på vilkår af samfundstjeneste.

Endvidere gav de indberettede domme mig anledning til at antage, at straffen for seksuelle forhold mellem ældre tiltalte fra ca. 22 år og børn i alderen 12-14 år som udgangspunkt lå i niveauet 3-6 måneders fængsel, som kun undtagelsesvist blev gjort betinget.

Endelig var der et par enkelte domme, der viste, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 222 selv i kærestelignende forhold kunne stige betydeligt, når der forelå særligt skærpende omstændigheder.

De nu indberettede domme ses at være i overensstemmelse med mine tidligere antagelser om strafniveauet i denne type sager, idet straffene i dom 1-3 og 5 med de yngre tiltalte ligger i det angivne niveau fra betinget dom uden straffastsættelse til fængsel i op til 3 måneder betinget, herunder betinget af samfundstjeneste.

Endvidere ligger straffene i dom 4 og 6-7 med de ældre tiltalte i niveauet 3-6 måneders fængsel. I dom 7 (6 måneders fængsel, heraf 3 måneder betinget) omfattede straffen dog tillige en tidligere betinget dom på 3 måneders fængsel for anden kriminalitet. I dom 4 (fængsel i 3 måneder) blev straffen gjort betinget med henvisning til, at parrets familiære situation, mens straffen i dom 6 (fængsel i 4 måneder) blev gjort betinget af bl.a. samfundstjeneste. Det bemærkes i den forbindelse, at sagerne alene omfattede 1-2 samlejer.

De sidste domme viser igen en forhøjelse af straffen, når der foreligger skærpende omstændigheder, herunder at tiltalte udgiver sig for at være jævnaldrende med forurettede med henblik på at etablere kontakt til og mødes med forurettede (dom 9), og at der er tale om længerevarende seksuelle forhold med adskillige samlejer eller lignende (dom 10).

4.3.3. Straffene i sager vedrørende familieforhold

Der er indberettet 27 sager (herunder en højesteretsdom, en nævningedom og 13 ankedomme fra landsretten), som kan henføres til denne kategori. Det drejer sig om forhold begået over for biologiske børn, adoptivbørn og stedbørn (15 sager), hel- og halvsøskende (en sag), børnebørn og stedbørnebørn (tre sager) samt i mere fjerne familierelationer som f.eks. samlevers/kærestes barn og barnebarn eller kusiner, fætre, niecer og nevøer (8 sager).

I dom 11-14 var der tale om enkeltstående overgreb over for forurettede i alderen 9-13 år. Straffene blev udmålt til fængsel i 3-4 måneder, hvilket er det laveste straffniveau i denne gruppe af sager.

I dom 11 (fængsel i 3 måneder) havde en 72-årig tiltalt haft anden kønslig omgængelse end samleje med sine to stedbørnebørn på henholdsvis 9 og 11 år. Straffen blev gjort betinget, idet retten i formildende retning lagde vægt på tiltaltes gode personlige forhold og hans høje alder.

I dom 12 og 14 (fængsel i 3 og 4 måneder) var der tale om anden kønslig omgængelse end samleje over for henholdsvis en 12-årig nevø og kærestens 10-årige datter. I dom 12, hvor tiltalte efterfølgende havde haft store personlige problemer og forsøgt selvmord, blev straffen gjort betinget med vilkår om bl.a. samfundstjeneste, og i dom 14, hvor sagen var trukket i langdrag og dermed havde været ekstra belastende for tiltalte, blev straffen gjort betinget uden særlige vilkår.

I dom 13, hvor en 28-årig tiltalt havde haft samleje med sin kærestes 12-13-årige lillesøster, blev straffen på 3 måneders fængsel gjort betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling som led i ordningen med behandling af personer, der har begået visse seksualforbrydelser, som alternativ til straf. Straffudmålingen synes at ligge i underkanten af straffniveaue i denne type sager henset til forurettedes alder, og at der var tale om samleje, jf. også dom 17, hvor en 32-årig mand blev straffet med fængsel i 5 måneder for at have haft samleje med sin kærestes 14-årige datter. Sagen blev imidlertid først forelagt rigsadvokaturen efter ankefristens udløb.

I dom 15 – 24 er straffene fastsat i niveauet 5 måneders fængsel til 10 måneders fængsel.

I dom 15 og 16, der begge er ankedomme, var der tale om 2-3 tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje over for henholdsvis kærestens 6-7-årige lillebror og samleverens 11-årige datter. Straffen blev i begge sager fastsat til fængsel i 5 måneder, idet landsretten i dom 16 forhøjede straffen fra 4 til 5 måneders fængsel med henvisning til, at tiltalte var samboende med forurettedes mor og skærpsen af straffen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002. I dom 15 blev straffen gjort betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling som led i ordningen med behandling af personer, der har begået visse seksualforbrydelser, som alternativ til straf.

I dom 18 og 20 (fængsel i 6 måneder) var der tale om et enkeltstående seksuelt overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje. I dom 18 havde tiltalte fået sin 4-årige datter til at give ham oralsex, og i dom 20 havde tiltalte ved mekanisk tvang tvunget sin 7-årige steddatter til at manipulere sit lem.

I dom 23 (fængsel i 10 måneder), der er en anke-dom, havde tiltalte begået overgrebene, mens han var i alderen 16-18 år. Dette var formentlig en væsentlig årsag til, at straffen blev gjort betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling.

Straffene i dom 25 – 27 blev fastsat til fængsel i 1 år.

I dom 26, som er en højesteretsdom, var det en 42-årig tiltalt, som i løbet af en periode på ca. 8 måneder adskillige gange hver uge havde anden kønslig omgængelse end samleje med sin 14-15-årige dat-

ter og krænkede hendes blufærdighed. Både byret og landsret havde udmålt straffen til fængsel i 1 år, og havde ikke fundet grundlag for at gøre straffen betinget af psykiatrisk/sexologisk behandling. Procesbevillingsnævnet meddelte domfældte tilladelse til at indbringe sagen for Højesteret, der stadfæstede strafudmålingen. Højesteret henviste til hyppigheden af forholdene og disses karakter, herunder at forholdene var begået over for tiltaltes egen datter samt den forholdsvis lange periode, hvori overgrebene havde fundet sted. Endvidere blev den ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 tilsigtede skærpelse af straffen tillagt betydning. Højesteret tiltrådte, at der ikke var grundlag for at anse tiltalte for egnet til at indgå i sexologisk behandling som alternativ til straf, ligesom Højesteret tiltrådte, at der ikke i øvrigt var grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget.

I dom 28-30, som alle er ankedomme, blev straffen i begge instanser udmålt til fængsel i 2 år.

I dom 28 blev 1 år og 6 måneder af fængselsstraffen gjort betinget af psykiatrisk/sexologisk behandling. Anklagemyndigheden ankede dommen med henblik på skærpelse af straffen, idet det seksuelle misbrug i form af bl.a. gensidig oralsex var foregået over en periode på ca. 3 ½ år, da forurettede kun var 1-4 år, og på grund af forurettedes alder måtte anses for særlig groft. Landsretten fandt imidlertid straffen passende udmålt.

I dom 30 havde tiltalte over en periode på 4 ½ år i adskillige tilfælde haft anden kønslig omgængelse end samleje med sin 9-14-årige steddatter og krænkede hendes blufærdighed, ligesom tiltalte i et enkelt tilfælde havde forsøgt at opnå samleje med hende. Anklagemyndigheden ankede også denne sag med henblik på skærpelse af straffen, men landsretten stadfæstede som nævnt byrettens strafudmåling på 2 års fængsel.

I dommene 31-35, der alle er ankedomme, varierer straffene fra fængsel i 2 år og 6 måneder til fængsel i 3 år og 9 måneder. I dom 32-35 var der tale om længerevarende seksuelt misbrug af døtre og steddøtre i alderen 10-15 år i form af både samlejer og anden kønslig omgængelse end samleje.

I dom 35, hvor straffen blev udmålt til fængsel i 3 år og 9 måneder, havde tiltalte begået seksuelle overgreb mod sin datter fra hun var 10 til 15 år, herunder med samleje i ikke under 50 tilfælde fra hendes fyldte 11. år. Endvidere havde tiltalte i ikke under 20 tilfælde haft samleje med en tidligere kollegas 14-årige steddatter. Straffen er efter min opfattelse for lav henset til omfanget af de seksuelle overgreb, og efter min opfattelse burde der i stedet have været rejst tiltale ved et nævningeting, således at der havde været mulighed for en straf på over 4 år.

Dom 36 og 37 har givet fængsel i henholdsvis 6 år og 10 år.

I dom 36, der er en nævningedom, havde tiltalte talrige gange og i visse tilfælde mod betaling haft samleje og anden kønslig omgængelse end samleje med sin steddatter, fra hun var 9 til 15 år. Endvidere havde tiltalte besiddet enkelte utugtige fotos af sin datter og via sms-beskeder krænkede blufærdigheden over for hende og hendes veninde. Straffen blev fastsat til fængsel i 6 år, idet der blev lagt

vægt på forholdenes karakter og omstændighederne i forbindelse hermed, herunder navnlig forurettedes alder, da tiltalte første gang forgreb sig på hende, at hun var hans steddatter, den lange periode, hyppigheden af de seksuelle overgreb, at overgrebene blev foretaget delvis mod betaling, samt at tiltalte havde været stort set eneste omsorgsperson for forurettede i den væsentligste del af gerningsperioden.

Den højeste straf blev udmålt i dom 37 (Tønder-sagen), hvor tiltalte blev idømt 10 års fængsel for seksuelt misbrug af sin ældste datter, fra hun var 2-11 år, herunder med samlejer ca. hver 14. dag i en periode på ca. 6 måneder, da hun var 10-11 år, ligesom tiltalte i en periode på 4 måneder, da hun var i samme alder, havde foranlediget og forsøgt at foranledige, at en række andre mænd havde samleje og anden kønslig omgængelse end samleje med forurettede, herunder i flere tilfælde, mens han selv var til stede. Endvidere havde tiltalte i ca. fem tilfælde haft anden kønslig omgængelse end samleje med sin yngste datter, da hun var 6-7 år.

Dom 37 er del af den såkaldte "Tønder-sag". De første tre domme i sagen er refereret i min tidligere redegørelse fra juni 2006 (dom 60, 61 og 63 i redegørelsen fra juni 2006). Seks af de øvrige sager omtales i denne redegørelse afsnit 4.3.6. (dom 52, 53, 55, 56, 57 og 59).

I sager vedrørende familieforhold ses domstolene typisk at lægge vægt på forurettedes alder, overgrebenes karakter og varighed, over hvor lang en periode overgrebene har fundet sted, om der er forsøgt og/eller gennemført samleje, om der er lagt betydeligt pres på forurettede eller anvendt tvang, forurettedes tilknytning til den tiltalte, samt om der er tale om flere forurettede.

Sagerne varierer meget i karakter og grovhed, hvilket gør dem vanskeligt sammenlignelige. Hertil kommer, at en del af sagerne er omfattet af ordningen med behandling af personer, der har begået visse seksualforbrydelser, som alternativ til straf.

I redegørelserne fra juni 2005 og juni 2006 gav de indberettede sager mig grundlag for at antage, at straffen for et eller et par enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje formentlig lå i niveauet 3-4 måneders ubetinget fængsel, når der ikke forelå andre skærpende omstændigheder.

Dette er fortsat min opfattelse, jf. dom 11, 12 og 14 (fængsel i 3-4 måneder), hvor der var tale om enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje.

Samtidig viser dom 15 og 16 (fængsel i 5 måneder), at straffen stiger, hvis der er tale om 2-3 tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje, ligesom dom 18 og 20 viser, at straffen for enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje kan stige til fængsel i 6 måneder, hvis forurettede er meget ung, eller hvis der er anvendt mekanisk tvang eller lignende.

I redegørelsen fra juni 2006 gav de indberettede sager mig endvidere grundlag for at antage, at mere end enkeltstående overgreb over en periode - der ofte vil indebære samlejer eller forsøg herpå - typisk vil ligge på et niveau fra fængsel i 2 år og 6 måneder til fængsel i 3 år og 6 måneder, når der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder.

Dette er fortsat min opfattelse, jf. dom 30-34, hvor der blev udmålt fængselsstraffe i niveauet 2 år til 3 år og 6 måneder. Der er dog eksempler på lavere straffe i de tilfælde, hvor der ikke er gennemført samlejer eller forsøg herpå, jf. f.eks. dom 26, hvor Højesteret udmålte en straf på 1 års fængsel for anden kønslig omgængelse end samleje over en periode på ca. 8 måneder.

Ved særligt skærpende omstændigheder - f.eks. forurettedes meget unge alder eller meget langvarige og/eller grove misbrug - bør det endvidere fortsat overvejes at rejse sagen ved et nævningeting, jf. f.eks. dom 36, hvor tiltalte blev idømt 6 års fængsel for seksuelt misbrug af sin steddatter gennem 6 år. Det er som nævnt min opfattelse, at der også i dom 35 kunne have været udmålt en højere straf, hvis tiltale i stedet var rejst ved et nævningeting.

4.3.4. Straffene i sager vedrørende pasningsforhold

Der er indberettet to sager, herunder en anke, som kan henføres til denne kategori, hvor den tiltaltes kontakt med den eller de forurettede er opnået gennem børnepasning og lignende.

I dom 38, som er en anke, var der tale om et enkeltstående forhold af anden kønslig omgængelse end samleje begået over for en sovende 8-årig pige, som sammen med sin lillebror blev passet hos tiltalte. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 4 måneder, idet byretten lagde vægt på forurettedes unge alder, at forholdet blev begået, mens hun sov, og at hun var i tiltaltes varetægt. Da straffen skulle fastsættes som en fællesstraf, forhøjede landsretten straffen til fængsel i 9 måneder, hvoraf 5 måneder blev gjort betinget.

I dom 39 havde tiltalte, der tidligere var straffet for ligeartet kriminalitet, i flere tilfælde haft seksuelt samkvem med tre drenge på henholdsvis 4-5 år, 7 år og 10-11 år i forbindelse med pasning af børnene. Der var hovedsageligt tale om oralsex og onani, men tiltalte havde også i mindst fire tilfælde haft anal samleje med den ældste dreng. Herudover havde tiltalte krænket flere drenges blufærdighed ved at vise dem pornofilm, ligesom tiltalte havde været i besiddelse af børnepornografi. Straffen blev fastsat til fængsel i 3 år, idet der navnlig blev lagt vægt på forholdenes grove karakter, at forholdene var begået over en længere periode, at tiltalte havde forgrebet sig på flere drenge, de forurettedes alder og at tiltalte tidligere var dømt for ligeartet kriminalitet.

Materialet i denne gruppe af sager er for spinkelt til at udlede mere generelle betragtninger om strafudmålingen.

I min redegørelse fra juni 2006 fandt jeg, at sagerne indberettet i forbindelse med redegørelserne fra juni 2005 og juni 2006 kunne give det indtryk, at straffen for enkeltstående overtrædelser i form af anden kønslig omgængelse end samleje lå i niveauet omkring 3-5 måneders ubetinget fængsel.

Denne antagelse bekræftes af den ovenfor nævnte dom 38, hvor straffen for et enkelt tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje i forbindelse med pasning isoleret set blev fastsat til fængsel i 4 måneder.

4.3.5. Straffene i sager vedrørende undervisningsforhold

Der er indberettet to sager, som kan henføres til denne kategori, hvor den eller de forurettede har været betroet tiltalte til undervisning.

I dom 40 var det en midlertidig formand og træner i en karateklub på 24 år, som i 4-5 tilfælde havde haft samleje med en 14-årig elev, der blev gravid. Straffen blev fastsat til fængsel i 3 måneder, der blev gjort betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling, ligesom der bl.a. blev fastsat vilkår om, at tiltalte ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke må modtage besøg af piger under 15 år eller selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig piger under denne alder.

I dom 41 (fængsel i 1 år og 6 måneder), som er en ankedom, var der tale om en 39-41-årig spejderleder, som på en spejderlejr havde anden kønslig omgængelse end samleje med en 6-årig pige, ligesom tiltalte på sin bopæl havde anden kønslig omgængelse end samleje med en 8-årig pige, som han kendte fra spejderbevægelsen. Herudover havde tiltalte været i besiddelse af en meget stor mængde børnepornografi og under særligt skærpende omstændigheder udbredt børnepornografi til andre brugere på internettet.

Jeg finder ikke, at der kan udledes generelle betragtninger om strafudmålingen af disse to sager, idet straffen i den førstnævnte sag blev gjort betinget som led i ordningen med behandling af personer, der har begået visse seksualforbrydelser, og straffen i den anden sag tillige omfatter besiddelse af en meget stor mængde børnepornografi og udbredelse heraf under særligt skærpende omstændigheder.

I min redegørelse fra juni 2005 fandt jeg, at en enkelt af de indberettede sager indikerede, at enkeltstående overtrædelser i form af anden kønslig omgængelse end samleje lå i niveauet 3-4 måneders ubetinget fængsel. En dom indberettet til redegørelsen i juni 2006 gav mig ikke anledning til at ændre denne antagelse, selv om der blev idømt 4 måneders fængsel for flere tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje begået over en forholdsvis kort periode. Dette skyldtes, at der i den omhandlede sag også var nævnt formildende forhold i forbindelse med straffastsættelsen, ligesom der var sket rettighedsfrakendelse.

4.3.6. Straffene i sager vedrørende andre tilfælde

Der er indberettet 18 sager (herunder to højesteretsdomme samt en nævningedom og syv ankedomme fra landsretten), som ikke kan henføres til en af de foregående kategorier. Fem af disse ankedomme og nævningedommen er en del af et større sagskompleks (den såkaldte Tønder-sag).

I dom 42 var det en kun 15-årig tiltalt, der havde anden kønslig omgængelse end samleje med en 5-årig dreng, som han havde lokket hjem til sin bopæl. Straffen blev fastsat til fængsel i 60 dage, som blev gjort betinget af bl.a. hjælpeforanstaltninger efter serviceloven, herunder deltagelse i et projekt for unge sexkriminelle. Henset til tiltaltes meget unge alder og hans personlige forhold giver den milde straf mig dog ikke anledning til bemærkninger.

I dom 46 havde en 26-årig mand under trusler om at offentliggøre nøgenbilleder af en 13-årig pige tvunget hende til to samlejer, et analt samleje og flere tilfælde af anden kønslig omgængelse, herunder oralsex. Straffen, der blev fastsat til fængsel i 9 måneder, synes noget lav henset til forurettedes alder, antallet af forhold, og at der blev anvendt trusler. Anklagemyndighedens anke til skærpelse af straffen blev imidlertid ikke forkyndt rettidigt for tiltalte.

Det samme skete i dom 48, hvor en 48-49-årig mand i adskillige tilfælde havde anden kønslig omgængelse end samleje med sin datters 10-11-årige veninde, ligesom han adskillige gange havde samleje med hende, da hun var fyldt 11-12 år, og samleje med yderligere to 12-årige veninder. Straffen blev fastsat til fængsel i 1 år og 6 måneder, der blev gjort betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling. En straf på fængsel i 1 år og 6 måneder er efter min opfattelse for mild henset til antallet af forhold, herunder de mange samlejer, den forholdsvis lange periode og de forurettedes unge alder, og det er også min opfattelse, at sagen ikke burde være afgjort med en behandlingsdom. Anklagemyndighedens anke til skærpelse af straffen blev dog ikke forkyndt rettidigt.

I dom 50, som er en højesteretsdom, var det en 32-33-årig tiltalt, som havde forgrebet sig på to brødre på henholdsvis 10-11 år og 6 år, herunder i form af anale samlejer, gensidig oralsex og onani med den ældste dreng samt blufærdighedskrænkelser over for den yngste dreng. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år, idet byretten på den ene side lagde vægt på overgrebenes karakter og omfang, på den anden side det oplyste om tiltaltes personlige forhold, herunder at han ikke tidligere var straffet. Landsretten nedsatte straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder, idet landsretten på den ene side lagde vægt på børnenes unge alder, tiltaltes alder, og at der var tale om overgreb mod sårbare børn. På den anden side lagde landsretten vægt på, at tiltalte ikke tidligere var straffet, og at han ikke var blevet fundet skyldig i det omfang, der oprindeligt havde været rejst tiltale for. Anklagemyndigheden ankede med Procesbevillingsnævnets tilladelse dommen til Højesteret, der forhøjede straffen til fængsel i 1 år og 9 måneder. Højesteret lagde herved vægt på grovheden og omfanget af de begåede overgreb, ligesom det blev tillagt betydning, at der ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 var tilsigtet en vis skærpelse af straffen for seksuelle overgreb mod børn efter straffelovens § 222. Samtidig lagde Højesteret vægt på oplysningerne om tiltaltes gode personlige forhold, herunder at han var ustraffet.

I dom 51, der er en ankedom, var det en 43-44-årig chauffør, der dagligt skulle køre en 13-14-årig pige til et ordblindelinstitut, og som i den forbindelse havde seksuelt samkvem med forurettede i form af mindst 10 tilfælde af samleje og flere tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje. Straffen blev i begge instanser fastsat til fængsel i 2 år, idet landsretten henviste til grovheden og omfanget af de begåede overgreb, der fandt sted i et betroelsesforhold, og til den tilsigtede skærpelse af straffen for overtrædelse af straffelovens § 222 ved lov nr. 380 af 6. juni 2002. Tiltalte blev samtidig frataget retten til i 5 år at udføre erhvervmæssig personbefordring som chauffør af børn under 18 år.

Dom 52, 53, 55, 56 og 57, som alle er ankedomme, og dom 59, som er en nævningedom, er som nævnt en del af Tønder-sagen. Sagen drejer sig om en pige, som gennem mange år havde været udsat for omfattende seksuelt misbrug af sin far, og som fra 10-11-års alderen jævnligt havde samlejer med faderen i en periode på ca. 6 måneder og endvidere blev udlånt til en række andre mænd i seksuelt øjemed i en periode på ca. 4 måneder.

De første tre sager i sagskomplekset er refereret i min tidligere redegørelse fra juni 2006 (dom 60, 61 og 63 i redegørelsen fra juni 2006), mens sagen mod pigens far er refereret i denne redegørelse afsnit 4.3.3. (dom 37).

Straffene i sagskomplekset afspejler sagens særdeles skærpene omstændigheder, herunder at forholdene kun kunne begås som følge af faderens dominerende stilling over for og udnyttelse af forurettede, og at flere af forholdene var begået, mens hendes far var til stede, og/eller i umiddelbar forlængelse af andre tiltaltes overgreb.

Fra sagskomplekset kan bl.a. nævnes dom 52, hvor to mænd havde et enkelt samleje med forurettede på foranledning af hendes far og en anden person. Begge instanser idømte hver af de tiltalte 2 års fængsel.

Endvidere kan nævnes dom 53, hvor en 64-årig mand blev idømt fængsel i 2 år og 9 måneder for et samleje og et tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje.

Den næsthøjeste straf fra sagskomplekset blev idømt i dom 59 (fængsel i 6 år), som er en nævningedom. Her havde en 43-årig mand i løbet af en periode på ca. 1 måned haft samleje med forurettede i fem tilfælde, ligesom han ved flere forskellige lejligheder havde medvirket til andre mænds seksuelle misbrug af forurettede, herunder ved at transportere dem til forurettedes bopæl.

I dom 54, der er en højesteretsdom, var det en 50-51-årig tiltalt, der tidligere var massivt forstraffet for ligeartet kriminalitet, og som fortsat på forskellig vis opsøgte samvær med unge drenge i seksuel hensigt. Tiltalte havde i den forbindelse indledt et seksuelt forhold til en dreng på 12 år, herunder med flere anale samlejer, gensidig onani og oralsex, ligesom tiltalte havde krænket blufærdigheden hos to 10-11-årige drenge. Endvidere havde tiltalte været i besiddelse af børnepornografi. Byretten fastsatte

straffen til fængsel i 1 år med henvisning til tiltaltes tidligere domme for sædelighedskriminalitet, at tiltalte havde udnyttet sin overlegenhed over for de forurettede og disses tillid til ham, de forurettedes unge alder samt overgrebenes omfang, art og stærkt krænkende karakter. Landsretten stadfæstede byrettens strafudmåling, som fandtes passende efter forholdenes antal og karakter samt de af byretten anførte grunde. Anklagemyndigheden ankede med Procesbevillingsnævnets tilladelse dommen til Højesteret, der forhøjede straffen til fængsel i 2 år og 9 måneder. Højesteret lagde herved vægt på grovheden og omfanget af de begåede overgreb, tiltaltes mange tidligere straffedomme for ligesået kriminalitet samt på de i øvrigt foreliggende oplysninger om tiltaltes personlige forhold.

De øvrige sager i denne kategori giver mig ikke anledning til særlige bemærkninger.

5. Samlet vurdering og konklusion

Som det fremgår af gennemgangen af de konkrete sager i afsnit 4 ovenfor, omfatter undersøgelsen et bredt spektrum af sager, idet overgreb efter straffelovens § 222 varierer fra anden kønslig omgængelse end samleje i kæresteforhold, f.eks. et seksuelt forhold mellem en 14-årig pige og 16-årig dreng, til voksne personers længerevarende og meget grove misbrug af mindre børn. Også sagernes omstændigheder er meget forskellige afhængig af f.eks. misbrugets karakter og varighed, antallet af overgreb, forurettedes alder, antallet af forurettede, eventuel anvendelse af tvang eller pression samt forholdet mellem tiltalte og forurettede, herunder om der f.eks. består et særligt tillids- eller afhængighedsforhold.

Disse omstændigheder må naturligvis tillægges afgørende betydning i strafudmålingen, og det kan derfor heller ikke give anledning til bemærkninger, at straffene varierer fra betinget dom uden straf-sættelse til fængsel i 10 år.

Sagernes meget forskellige karakter gør det også vanskeligt at foretage en sammenligning, herunder med de straffe, der må antages at være idømt forud for lovændringen.

Efter en samlet vurdering af straffene i de foreliggende sager er det imidlertid min opfattelse, at der i langt hovedparten af sagerne i vidt omfang er taget hensyn til, at straffen efter lovændringen skulle skærpes. Endvidere er der fortsat ligesom i redegørelsen fra juni 2006 afsagt et større antal domme med straffe i niveauet fra 2 års fængsel til fængsel i 3 år og 9 måneder end i de tidligere undersøgelser.

Der foreligger dog også i undersøgelsen enkelte domme, hvor straffen set i forhold til niveauet i de øvrige sager efter min opfattelse burde have været højere, selv om der muligvis i nogle af disse sager er sket en vis skærpelse i forhold til tidligere praksis. Som eksempler kan nævnes dom 13 (fængsel i 3 måneder betinget), dom 30 (2 års fængsel) samt dom 46 og dom 48 (fængsel i henholdsvis 9 måneder og 1 år og 6 måneder betinget af behandling).

Hertil kommer, at Straffelovrådet for tiden overvejer spørgsmålet, om der gennem lovgivning kan være anledning til at ændre eller justere strafniveauet i sager om seksuelt misbrug af børn.

Jeg finder det derfor hensigtsmæssigt i en ny periode at følge strafudmålingen i disse sager.